การบูรณาการเชิงนโยบาย – การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการท่องเที่ยว

ผู้จัดทำ: ดร. ซูซานเน่ เบคเค่น

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

On behalf of
Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

นโยบายคืออะไร

นโยบายคืออะไร?

“นโยบายสาธารณะ” คือ “ชุดของการเลือกตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกันของตัวแสดงทางการเมืองหรือกลุ่มของตัวแสดงที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเลือกเป้าหมายและวิธีการที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ภายใต้สถานการณ์เฉพาะที่การตัดสินใจเหล่านั้นควรจะอยู่ในขอบเขตความสามารถของตัวแสดงกลุ่มนั้นๆ จะสามารถบรรลุเป้าหมายได้” (หน้า 15).

Jenkins, W, I. (1978). Policy analysis: a political and organisational perspective. London: Martin Robertson.

อธิบายได้ว่า นโยบายนั้นสามารถ...

- วาง/กำหนดกฎเกณฑ์
- นำเสนอหลักการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ
- กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ
- สะท้อนถึงคุณค่าและความเชื่อ
- บอกความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

นโยบายสาธารณะถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้
ในการจัดการปัญหาหรือประเด็นอย่าง
เฉพาะเจาะจง

นโยบายสาธารณะนั้นส่งผลกระทบ
ต่อผู้คนจำนวนมาก
ซึ่งบางครั้งก็เป็นผลดีแต่บางครั้งก็เป็นผลเสีย

ขั้นตอนการกำหนดนโยบายมีอะไรบ้าง?

แม้ว่าจะมีกรอบการทำงาน
แต่กลับมีความเชื่อมโยงที่
ซับซ้อน

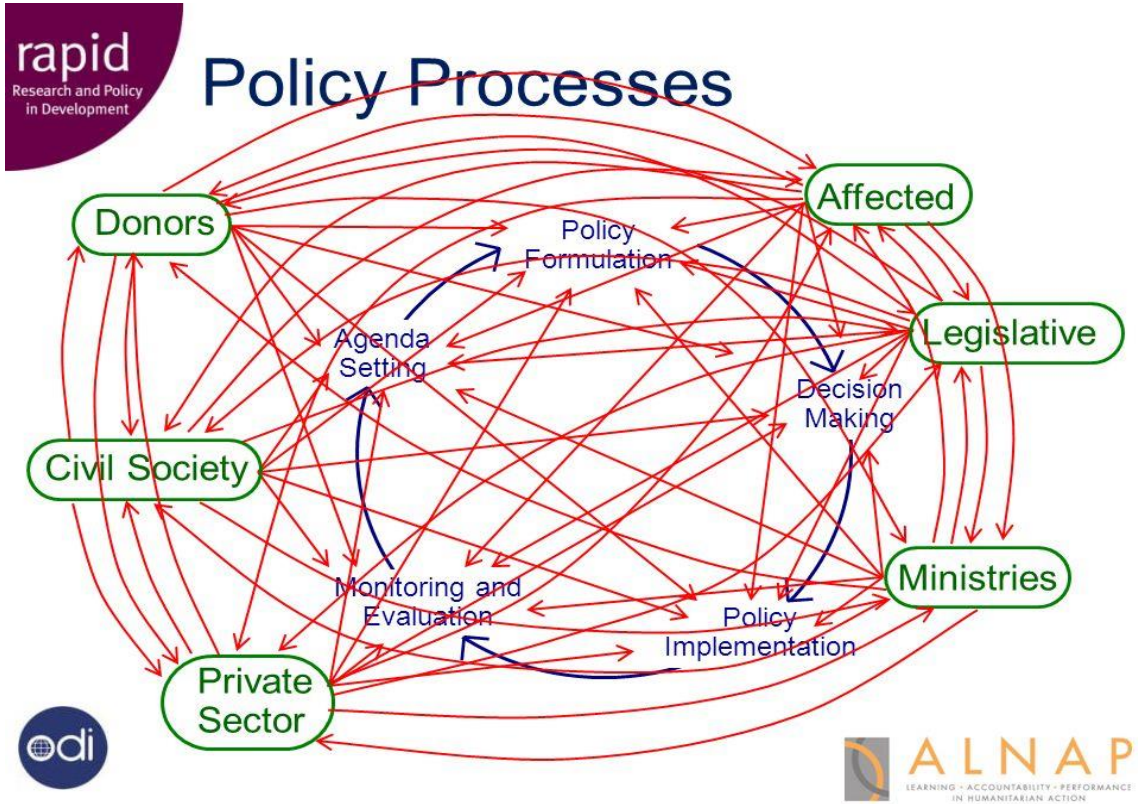

วัฏจักรของนโยบายมี 4 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ซึ่งปัจจัยสำคัญนั้นจะต้องรวมเอามารวมเข้าได้ด้วยกัน เช่น บริบทของประเทศ ลำดับความสำคัญ ระบบการเมือง และประเภทของประเด็นที่จำเป็นต้องรับมือ เป็นต้น กรอบแนวคิดจะช่วยให้เข้าใจว่าการกำหนดนโยบายนั้นเกิดขึ้นเป็นลำดับ โดยกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเพื่อที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคต และในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการที่จะทบทวน ประเมินผล แก้ไข หรือกำหนดยุทธศาสตร์ใหม่ๆ

For more information: UNEP/EC – Mainstreaming Eco-Innovation in Sustainable Consumption and Production Policies (2017) pp.19-20 & 56-69

ภาคประชาสังคม (Civil Society)

ภาคประชาสังคม สามารถมีส่วนร่วมในขั้นตอนการกำหนดนโยบายได้ในหลายทาง เช่น การหารือระหว่างภาครัฐและประชาชน การยื่นหนังสือแสดงความคิดเห็น การร่วมรณรงค์ และการดำเนินการต่างๆ

กรอบนโยบายและเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง

มีเครื่องมือทางนโยบายจำนวนมากที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับภาคการท่องเที่ยวได้ ดังนี้:

เครื่องมือทางนโยบายด้านกฎระเบียบ

- เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- กฎระเบียบด้านขยะและพื้นที่ทิ้งขยะ
- โควต้าการรีไซเคิล
- คุณภาพน้ำ และ การบำบัดน้ำเสีย
- ประกาศห้ามตามกฎหมาย

เครื่องมือทางนโยบายด้านเศรษฐศาสตร์

- ภาษีสิ่งแวดล้อม
- ใบอนุญาต / ค่าปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) / ระบบมัดจำ (DRS)
- การให้ทุนการใช้งานพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- การจัดซื้ออย่างยั่งยืน
- การสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนา

เครื่องมือทางนโยบายด้านข้อมูลข่าวสาร

- การศึกษาด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์
- ฉลากสิ่งแวดล้อม (Eco-label)
- ฉลากสิ่งแวดล้อม ประเภทที่ 3 (EPDs)
- การรายงานความยั่งยืนของบริษัท
- การรณรงค์ด้านความตระหนัก

เครื่องมือทางนโยบายด้านความสมัครใจ

- ข้อตกลงแบบสมัครใจ
- การฝึกอบรม และ การเสริมสร้างขีดความสามารถ
- ห่วงโซ่อุปทาน
- ระบบบริหารด้านสิ่งแวดล้อมและการรับรองจากหน่วยงานอื่น
- เครือข่ายองค์ความรู้

เครื่องมือทางนโยบายด้านพฤติกรรม

- การผลักดัน (Nudging)
- การรณรงค์ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- เศรษฐกิจแบบแบ่งปัน
- ข้อมูลป้อนกลับที่สามารถปฏิบัติได้จริง
- มาตราการสนับสนุนอย่างเสมอภาค

Key: EPR = Extended producer responsibility; DRS = Deposit Return Schemes; EPD = Environmental Product Declaration; EMS = Environmental Management Systems

กรอบนโยบาย: เข้าใจข้อดีและข้อเสีย

เครื่องมือทางนโยบายแต่ละอย่างมีจุดแข็งและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน

จุดแข็ง:
- สามารถจัดการประเด็นปัญหาที่สำคัญได้
- สามารถบังคับใช้
- มีเป้าหมายของนโยบายที่ชัดเจน

ข้อจำกัด:
- มีต้นทุนในการบังคับใช้
- ค่อนข้างขาดความยืดหยุ่น

เครื่องมือทางนโยบายด้านกฎระเบียบ

จุดแข็ง:
- เป็นมากกว่าการทำให้มีการปฏิบัติตาม
- มีการเปลี่ยนแปลงทางการตลาด
- มีรายได้จากภาษีอากร

ข้อจำกัด :
- กำหนดนโยบายได้ยาก
- มีค่าใช้จ่ายเพื่อจูงใจ

เครื่องมือทางนโยบายด้านเศรษฐศาสตร์

จุดแข็ง :
- ภาครัฐให้ข้อมูลตามความจริง
- มีเป้าหมายเพื่อการเข้าใจผู้บริโภค (Consumer education)

ข้อจำกัด :
- มีค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมและจัดทำงาน

เครื่องมือทางนโยบายด้านข้อมูลข่าวสาร

จุดแข็ง:
- เป็นแรงจูงใจแก่ผู้ที่สนใจ (First movers)
- มีความยืดหยุ่นและคุ้มค่ากับการลงทุน
- หลีกเลี่ยงการใช้กฎระเบียบข้อบังคับ

ข้อจำกัด:
- ไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม

เครื่องมือทางนโยบายด้านความสมัครใจ

จุดแข็ง:
- มีแรงขับเคลื่อนคือเป้าหมายของการเปลี่ยนพฤติกรรม
- ทำให้เกิดแนวปฏิบัติในสังคมแบบใหม่
- มีการเผยแพร่ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รวดเร็ว

ข้อจำกัด:
- วัดผลสัมฤทธิ์ได้ยาก

เครื่องมือทางนโยบายด้านพฤติกรรม

Key: ICT = Information & Communication Technologies (e.g. social media and digital communications platforms).

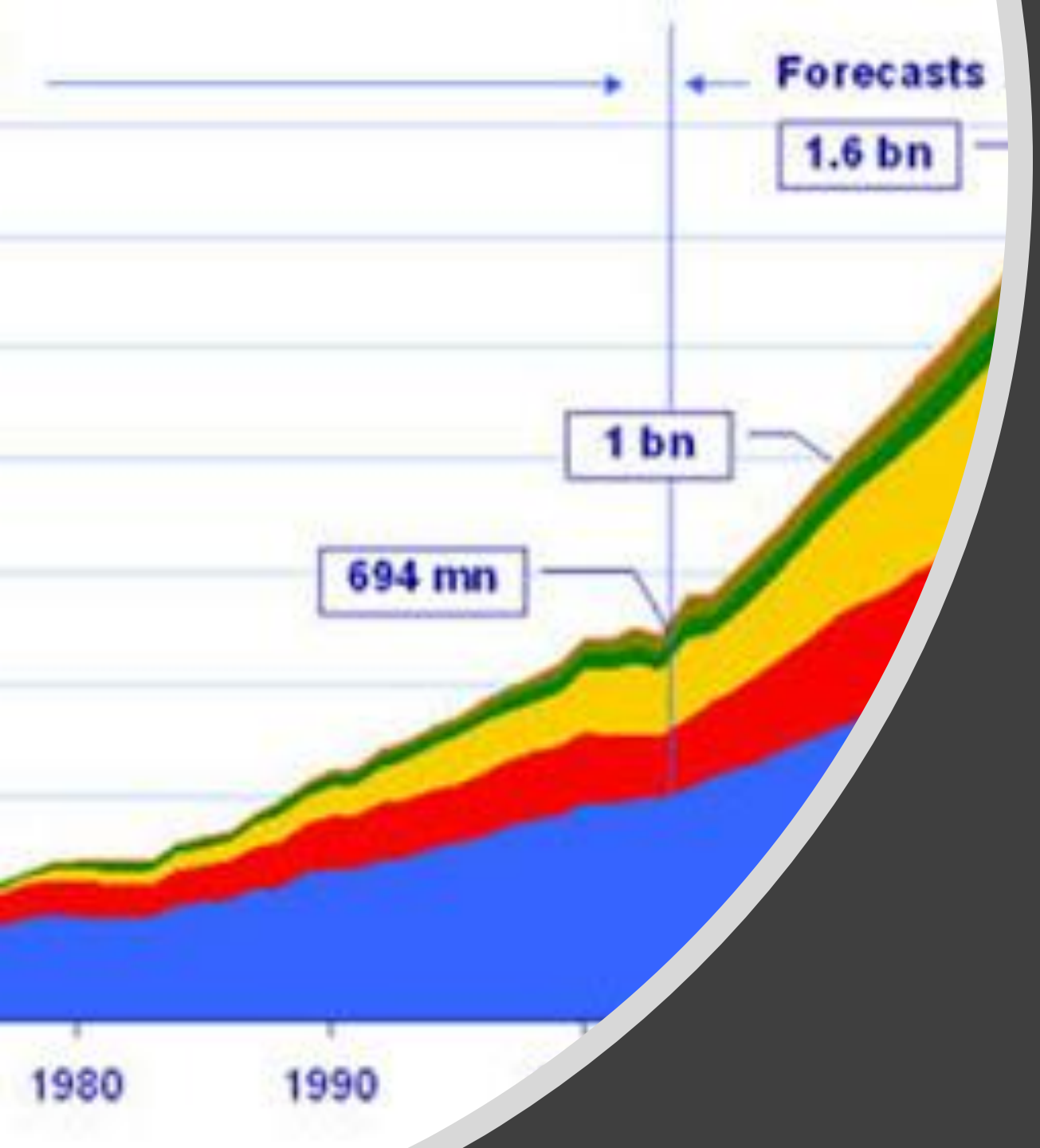

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

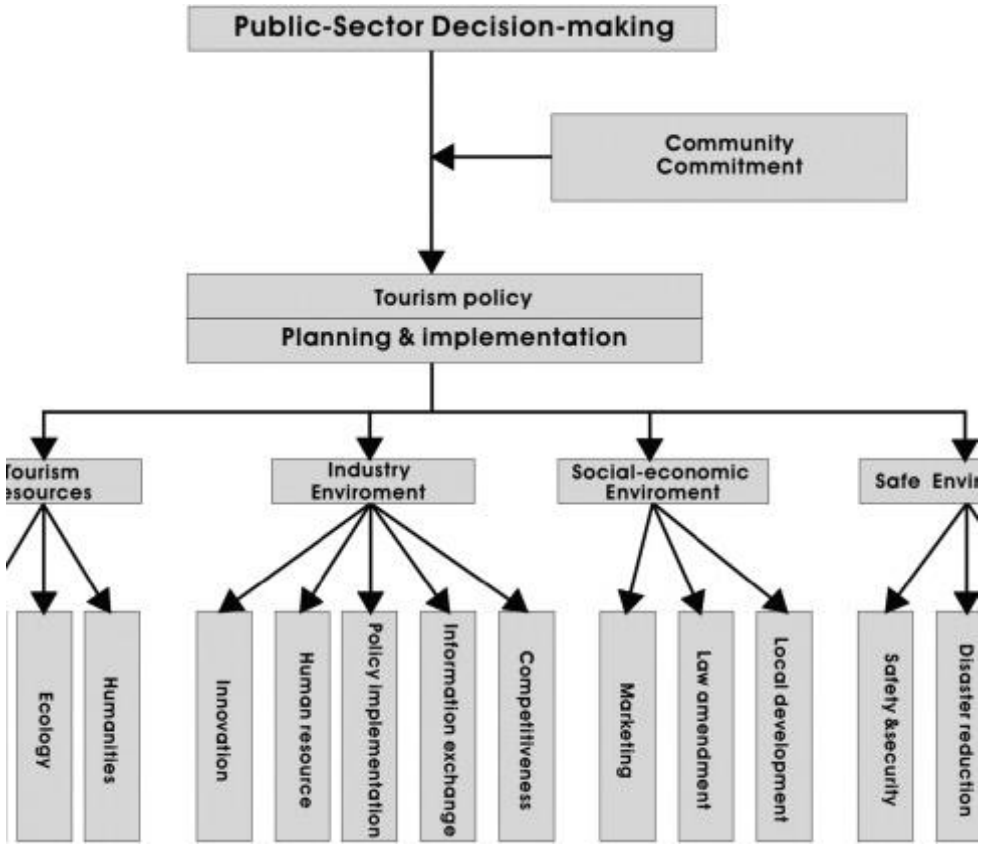

ELSEVIER

Tourism Management

Volume 33, Issue 2, April 2012, Pages 413-426

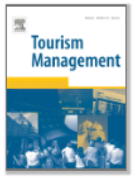

Improving tourism policy implementation – The use of hybrid MCDM models

Chui-Hua Liu [a], Gwo-Hshiung Tzeng [b, c], Ming-Huei Lee [d]

(การปรับปรุงการดำเนินงานด้านนโยบายการท่องเที่ยว – โดยใช้เครื่องมือการตัดสินใจแบบพิจารณาหลายเกณฑ์)

นโยบายด้านการท่องเที่ยวประกอบไปด้วยหลายแง่มุม

วัตถุประสงค์ทั่วไปของนโยบายด้านการท่องเที่ยว

- การเติบโตและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว ซึ่งรวมประเด็นต่างๆ ไว้ด้วยกัน เช่น โปรโมชั่น ดุลการค้า นโยบายด้านวีซ่า การพัฒนาธุรกิจ และการลงทุน
- ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว: การกระจายการท่องเที่ยวเชิงยุทธศาสตร์ และการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การเติบโตด้านการท่องเที่ยวมักเพิ่มการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และยังเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่เสี่ยง ซึ่งแนวทางการกระจายการท่องเที่ยวบางครั้งอาจจะไม่ยั่งยืน

รัฐบาลจำนวนมากให้ทุนกับบอร์ดการท่องเที่ยวแห่งชาติเพื่อทำการตลาดให้กับประเทศ ซึ่งบ่อยครั้งที่รวมถึงการทำการตลาดในต่างประเทศด้วยเช่นกัน

Velasco, M. (2016). Tourism Policy. In: Farazmand A. (eds) Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance. Springer, Cham.

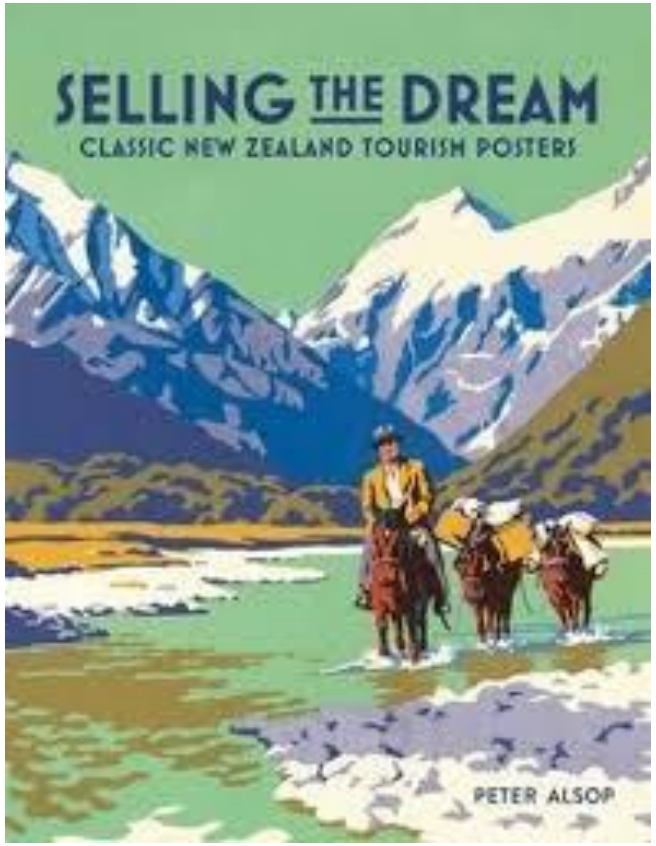

การตลาดการท่องเที่ยวในอดีตที่ผ่านมา

วัตถุประสงค์อื่นๆ ของนโยบายด้านการท่องเที่ยว

- **แง่ประสบการณ์**: มอบประสบการณ์ที่สนุกและปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การพัฒนามาตรฐานคุณภาพ และแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง
- **การประสานงาน**: เช่น การกระตุ้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) หรือ โครงสร้างการบริหาร
- **ข้อมูลเชิงลึกต่างๆ**: ข้อมูล สถิติการท่องเที่ยว และโครงการงานวิจัยและพัฒนาอื่นๆ (เช่น กองทุนนวัตกรรม)

ความปลอดภัยนักท่องเที่ยวนั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น การพัฒนาประสบการณ์ที่ปลอดภัยจากความเสี่ยงในอนาคตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยการมีความร่วมมือและองค์ความรู้ที่ดีขึ้น เช่น การคาดการณ์สภาพภูมิอากาศ นั้นจะสามารถช่วยในเรื่องนี้ได้

รัฐบาลจำนวนมากลงทุนไปกับสถิติด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว แต่กลับไม่ได้ลงทุนในข้อมูลทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างของนโยบายด้านการท่องเที่ยว

การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ

การทำให้การท่องเที่ยวปลอดภัยและสะดวก

การให้ความสำคัญของสาขา

สหราชอาณาจักร

ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์ “VisitBritain” สหราชอาณาจักรได้ผลักดันการท่องเที่ยวภายในประเทศโดยเริ่มการรณรงค์ “GREAT tourism” เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางได้ทั่วสหราชอาณาจักร

ประเทศสโลวีเนีย

ในปี ค.ศ. 2007 กรุงลูบลิยานา ได้สร้างเขตระบบนิเวศขึ้นมา โดยเขตนี้ถูกกำหนดให้ไม่มีรถยนต์และมอเตอร์ไซค์เลย ซึ่งทำให้ในทศวรรษต่อมามีพื้นที่สำหรับคนเดินเท้าในเมืองเพิ่มขึ้นถึง 620%

ประเทศสหรัฐอเมริกา

กระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ (DHS) และกรมศุลกากรและป้องกันชายแดน (CBP) ได้เปลี่ยนจากการใช้กระดาษสำหรับการเดินทางเข้าประเทศเป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์แทน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยของขั้นตอนการดำเนินงาน

ประเทศจีน

“การยกเว้นวีซ่าเพื่อเดินทางผ่านประเทศจีน 144 ชั่วโมง” ถูกนำมาใช้ ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเดินทางผ่านประเทศจีนภายในระยะเวลา 144 ชั่วโมง โดยไม่ต้องใช้วีซ่า

ประเทศคอสตาริก้า

ได้ทำให้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกลายเป็นส่วนหนึ่งของ DNA โดยมุ่งเน้นไปที่คุณค่าที่อยากจะส่งมอบให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมา โดยผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ประเทศญี่ปุ่น

การเพิ่มจำนวนของการรางรถไฟความเร็วสูงนั้นมีความจำเป็นในการฟื้นตัวของการเดินทางโดยรถไฟในฐานะของการระบบการคมนาคมขนส่งที่สำคัญของประเทศ

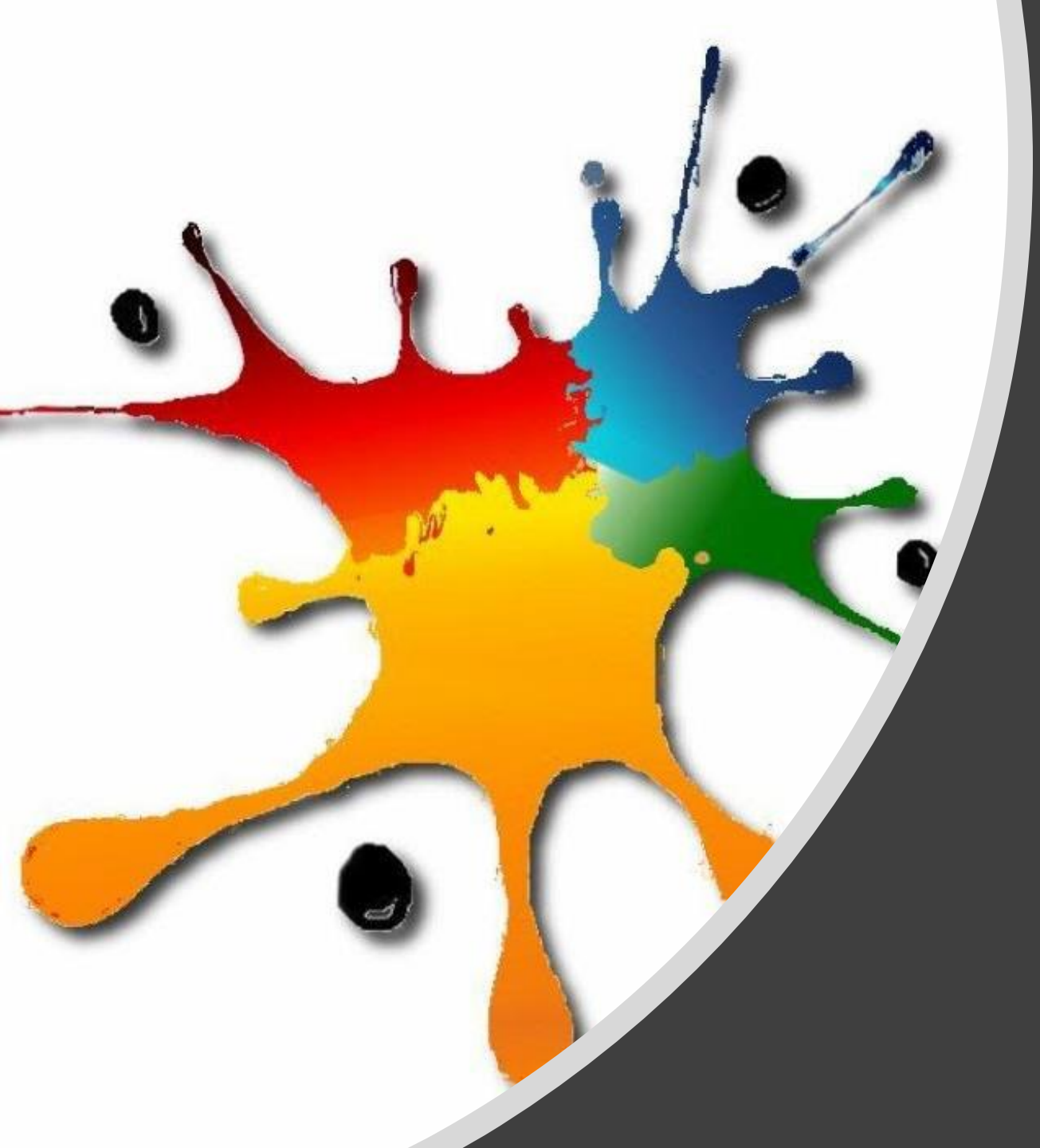

การบูรณาการเชิงนโยบาย (Policy integration)

การบูรณาการเชิงนโยบาย คืออะไร?

การบูรณาการเชิงนโยบาย นั้นเกี่ยวข้องกับการจัดการประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายสาขาในการกำหนดนโยบายซึ่งอยู่เหนือขอบเขตของนโยบายเดิมที่มีอยู่ ซึ่งบ่อยครั้งก็ไม่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

การบูรณาการนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ

"เป็นการบูรณาการเป้าหมายของนโยบายต่างๆ ข้อกำหนดในการบริหาร และกระบวนการนโยบายที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัว และนโยบายอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน"

(Di Gregorio et al., 2017, p. 36).

Di Gregorio, M., Nurrochmatc, D.R., Paavolaa, J., Sarib, I.M., Fatorellia, L., Pramovab, E., Locatelli, B., Brockhaus, M. & Kusumadewia, S.D. (2017). Climate policy integration in the land use sector: Mitigation, adaptation and sustainable development linkages. Environmental Science & Policy, 67, 35–43.

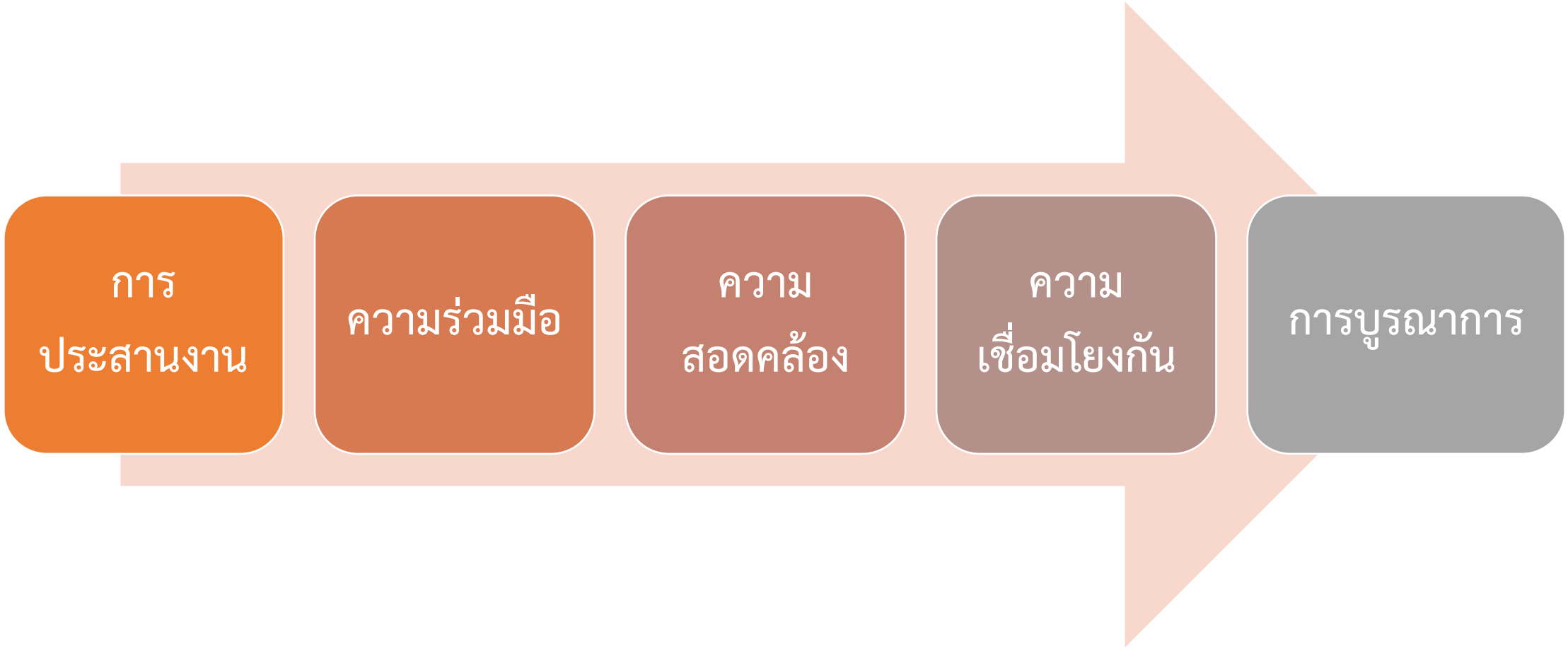

การบูรณาการเชิงนโยบาย สามารถมีหลายมิติที่แตกต่างกันได้ เช่น กรอบนโยบาย เป้าหมายของนโยบาย และเครื่องมือทางด้านนโยบาย

ทำไมการบูรณาการเชิงนโยบายถึงทำได้ยาก?

- กรม/ กระทรวง อาจจะขาดทรัพยากรบุคคลหรือความสามารถในการบูรณาการ
- บางครั้งอาจจะมีวิสัยทัศน์ที่ไม่ตรงกันหรือขาดการกำหนดเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
- บางครั้งแต่ละองค์กรอาจต้องแข่งกันเอง ซึ่งอาจรวมไปถึงในแง่ของการของงบประมาณด้วย
- อาจมีความขัดแย้งกับกรอบนโยบายเดิมที่มีอยู่หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ เช่น การเติบโตด้านการท่องเที่ยว
- ความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเดิมที่มีอยู่ และข้อดี-ข้อเสียของนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศและนโยบายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งบ่อยครั้งไม่ได้ถูกทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้หรือถูกละเลย
- บางครั้งอาจมีความแตกต่างในเชิงพื้นที่และเวลา ที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและนโยบายด้านการท่องเที่ยว

เมื่อไหร่ที่การบูรณาการนั้นจะประสบความสำเร็จ?

- เมื่อมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน ซึ่งการสื่อสารนั้นจำเป็นอย่างมาก
- มีขั้นตอนการทำงานในภาครัฐที่สนับสนุนให้เกิดการร่วมกันคิด (เช่น คณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงาน) และการร่วมลงทุน (เช่น งบบูรณาการสำหรับประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายสาขา)
- การบูรณาการเชิงนโยบายมีความเป็นได้มากที่จะได้รับการสนับสนุน หากการบูรณาการนั้นก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น ด้านสุขภาพและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กับนโยบายด้านการท่องเที่ยว

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ สามารถติดตามต่อได้ในหลักสูตรที่ 2

ความซับซ้อนของปัญหา

- การเข้าใจถึงระดับของความเสี่ยงและความซับซ้อนของปัญหานั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง
- ตัวอย่างเช่น ในปี พ.ศ. 2561 คณะกรรมการด้านภูมิอากาศรายงานว่า ภาคการท่องเที่ยวของประเทศออสเตรเลียมีความเปราะบางสูงที่สุดและมีการเตรียมตัวในเรื่องการจัดการความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศน้อยที่สุด
- ภาคการท่องเที่ยวเป็นภาคที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุด และการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องการการดำเนินการร่วมกันจากภาคเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนย่อยของภาคเศรษฐกิจการท่องเที่ยวนั้น ๆ

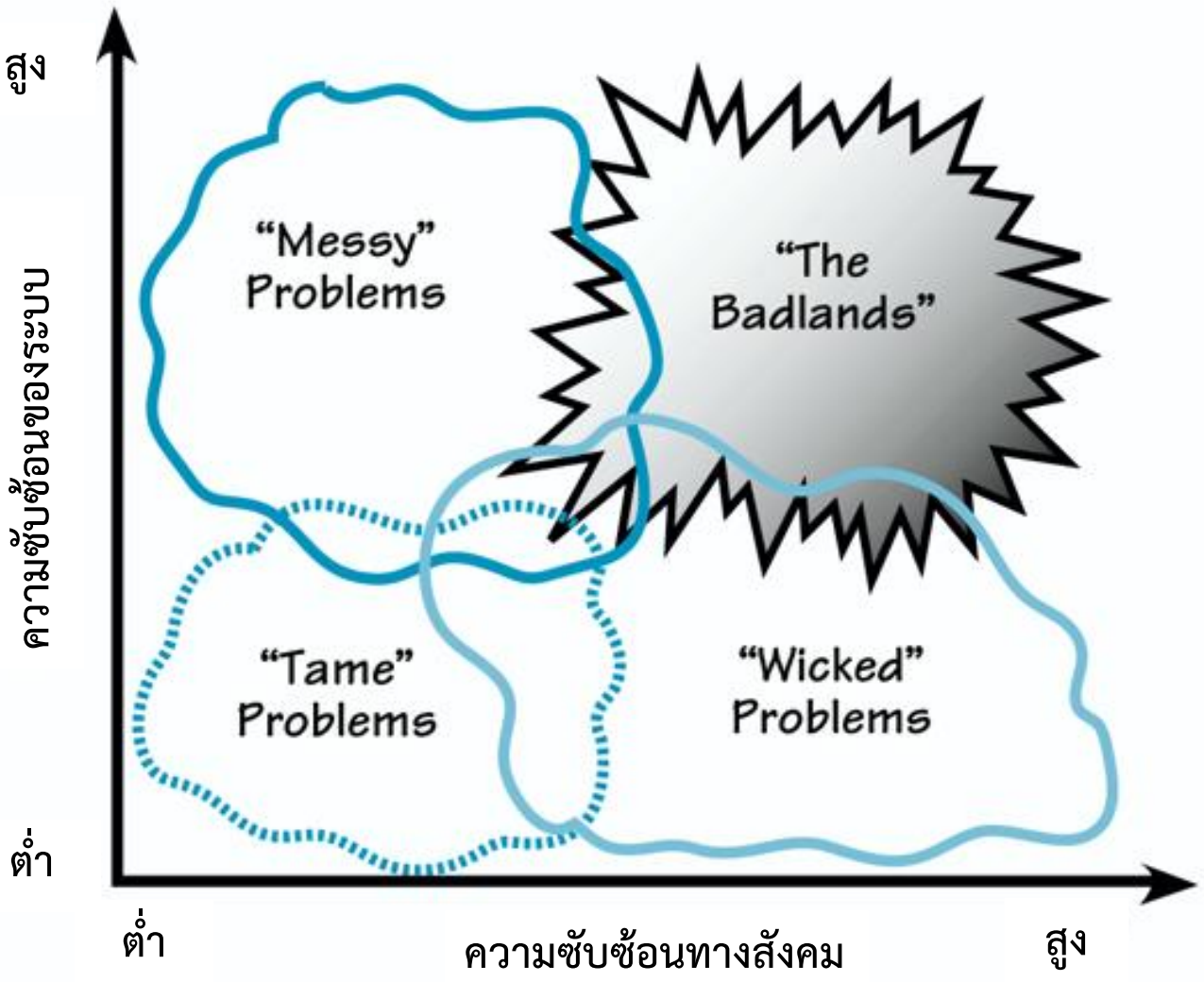

Source: https://thesystemsthinker.com/learning-and-leading-through-the-badlands/

ตัวอย่างของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวและด้านสภาพภูมิอากาศ

สหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UN Climate Change) และสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (WTTC) เน้นย้ำบทบาทของการเดินทางและการท่องเที่ยวในการบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซคาร์บอนเป็นศูนย์ ภายในปี ค.ศ. 2050

WTTC และ UN Climate Change แสดงให้เห็นถึงวิธีการของภาคการเดินทางและการท่องเที่ยวว่าจะสามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2050 ได้อย่างไร

ในเดือนเมษายนที่ผ่านมา WTTC ที่เป็นตัวแทนของภาคเอกชนในด้านการเดินทางและการท่องเที่ยว ได้ประกาศข้อตกลงร่วมกับ UN Climate Change ซึ่งเป็นข้อตกลงในระดับสากลที่มีเป้าหมายในการรักษาระดับความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ นับว่าเป็นการปูทางสำหรับภาคการเดินทางและการท่องเที่ยวที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับสากล

ระหว่างการดำเนินการประชุมด้านการเดินทางและการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในการประชุมภาคีสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 24 (COP 24) ที่จัดขึ้น ณ เมืองคาโตวีตเซ ประเทศโปแลนด์ ทั้งสองหน่วยงานได้พูดถึงความเชื่อมโยงระหว่างภาคการเดินทางและการท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และได้นำเสนอเส้นทางของภาคส่วนในการที่จะบรรลุการปล่อยก๊าซคาร์บอนเป็นศูนย์ ภายในปี ค.ศ. 2050

ทิศทางของการท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับสากล

WORLD TRAVEL & TOURISM COUNCIL

การประเมิน
ขอบเขตของ
การบูรณาการ
นโยบาย
ในระดับสากล

JOURNAL OF SUSTAINABLE TOURISM
https://doi.org/10.1080/09669582.2020.1745217

Routledge
Taylor & Francis Group

(การท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การประเมินขอบเขตของการบูรณาการเชิงนโยบาย)

Tourism and climate change: evaluating the extent of policy integration

Susanne Becken[a,b], Emma Whittlesea[a,c], Johanna Loehr[a] and Daniel Scott[b,d]

[a]Griffith Institute for Tourism, Griffith University, Queensland, Australia; [b]School of Hospitality and Tourism Management, University of Surrey, United Kingdom; [c]Department of Environment and Science, Queensland Government, Brisbane, Australia; [d]Department of Geography and Environmental Management, University of Waterloo, Waterloo, Ontario, Canada

ABSTRACT
Climate change poses complex challenges and addressing these requires increasing integration across policy domains. This research developed a framework to assess policy integration between the tourism and climate change domains by examining coverage, scope, materiality and alignment. A database of 101 policy documents was compiled, representing 61 countries over 17 years. Only 37 documents covered the tourism-climate nexus substantially, suggesting climate change has not yet become a priority for tourism policy makers. Considering that tourism makes considerable contributions to and is substantially impacted by climate change, the observed gaps in tourism policy need to be addressed. The paper concludes with some minimum expectations for policy integration, including examples of good practice, and suggests that more effort is required to achieve climate change policy integration in tourism.

ARTICLE HISTORY
Received 24 October 2019
Accepted 16 March 2020

KEYWORDS
Climate change; policy; integration; government; adaptation; mitigation

มีเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDC) และแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (NAPs) มากเท่าไหร่ที่พิจารณาถึงประเด็นด้านการท่องเที่ยว

United Nations
Climate Change

Home | SB 52 | Process and meetings | Topics | Calendar | Climate action | Documen

Nationally Determined Contributions (NDCs)

Nationally Determined Contributions (NDCs)

The Paris Agreement and NDCs

2015 was a historic year in which 196 Parties came together under the Paris Agreement to transform their development trajectories so that they set the world on a course towards sustainable development, aiming at limiting warming to 1.5 to 2 degrees C above pre-industrial levels. Through the Paris Agreement, Parties also agreed to a long-term goal for adaptation – to increase the ability to adapt to the adverse impacts of climate change and foster climate resilience and low greenhouse gas emissions development, in a manner that does not threaten food production. Additionally, they agreed to work towards making finance flows consistent with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development.

United Nations
Climate Change

EN

Home | SB 52 | Process and meetings | Topics | Calendar | Climate action | Documents and decisions | About us

UNFCCC Topics ··· Adaptation and resilience ··· Workstreams ··· National Adaptation Plans (NAPs

National Adaptation Plans

The national adaptation plan (NAP) process was established under the Cancun Adaptation Framework (CAF). It enables Parties to formulate and implement national adaptation plans (NAPs) as a means of identifying medium- and long-term adaptation needs and developing and implementing strategies and programmes to address those needs. It is a continuous, progressive and iterative process which follows a country-driven, gender-sensitive, participatory and fully transparent approach.

RECENT EVENTS

LEG training workshop on National Adaptation Plans (1-6 September 2019)
LEG 36 in Nairobi, Kenya (27-30 August 2019)
NAP Expo 2019 : Raising Adaptation

ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวได้มีการพิจารณาถึงประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่

Palau Responsible Tourism Policy Framework

Ensuring a Pristine Paradise. Palau for everyone

2017–2021

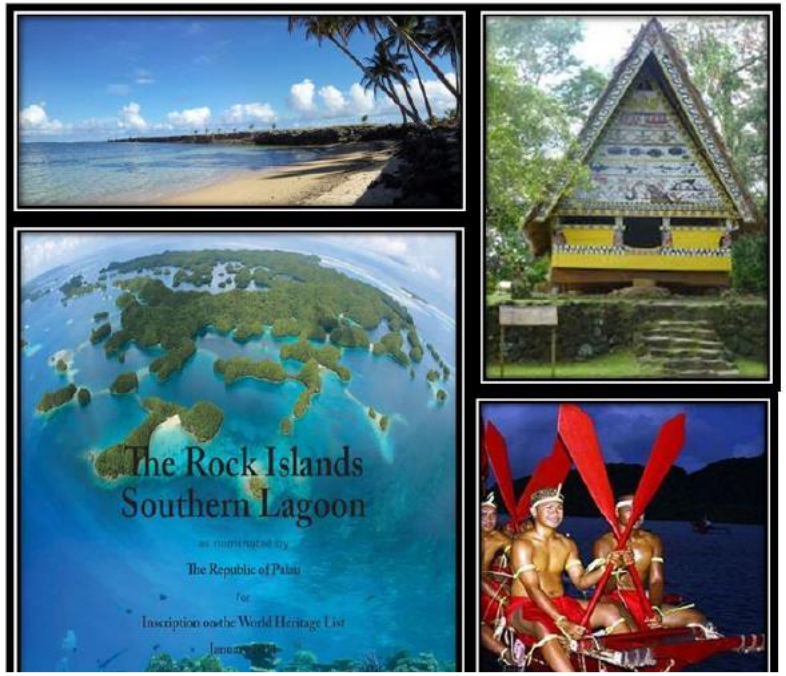

Target 2: PALAU'S VISITOR ECONOMY IS RESPONSIBLY MANAGED

The actions in Table 2 are designed to manage visitor arrivals, behavior, and access to fragile sites to reduce tourism impacts on Palau's environment, culture, and communities.

Goal 2: Visitor-to-resident ratio reflects sustainable carrying capacity.			
Key Objectives and Activities	Lead Agencies	Priority	Performance Indicators
Objective 2.1: Sustainable carrying capacity ranges are established, determining acceptable levels of environmental, cultural, and community impacts.			
Visitor carrying capacity can be estimated using any of a number of techniques, such as Limits to Acceptable Change (LAC) and and Visitor Impact Management (VIM). An ad hoc carrying capacity committee is established or outside consultant is engaged to analyze existing studies and survey results that document Palau's biophysical and social dimensions to identify the nature and extent of potential impacts from current and new tourism development, visitation and climate change.	States, BOT, PICRC, PCS	1	✓ Thresholds are identified beyond which increased growth of tourism may no longer be sustainable.
Efforts to mitigate issues related to climate change such as rising sea levels and extreme weather events are incorporated into tourism development planning and management.	States, PICRC, PCS, BOT, BTA	1	✓ Degree to which key tourist sites/zones are covered by contingency or emergency planning

การบูรณาการเชิงนโยบายระหว่างภาคการท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับโลก

Map with Pie Chart

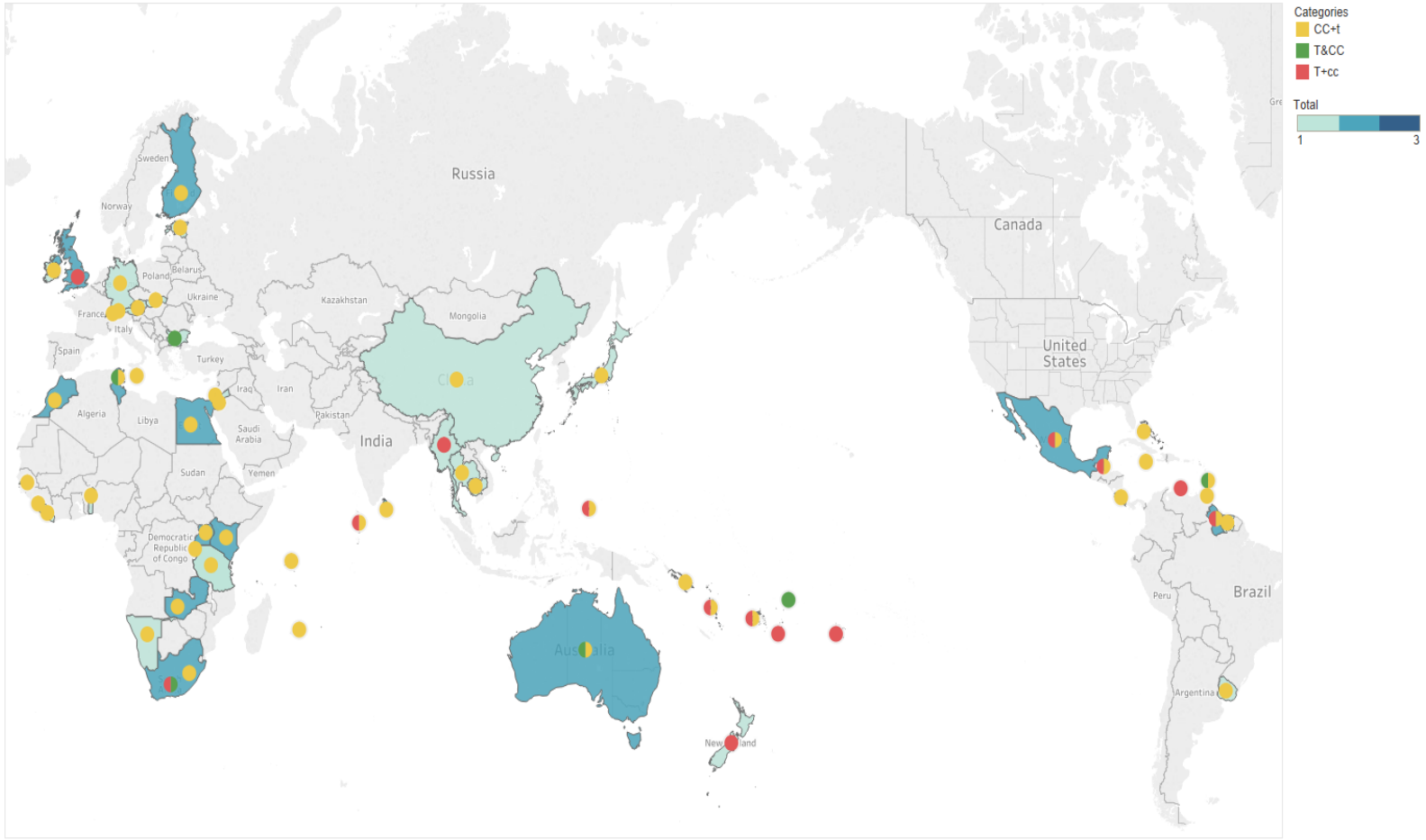

Map based on Longitude (generated) and Latitude (generated) and Latitude (generated). Details are shown for Country. For pane Latitude (generated): Color shows sum of Total. For pane Latitude (generated) (2): Color shows details about Categories. Details are shown for Country and Categories.

มีการประเมินเพื่อตรวจสอบการบูรณาการเชิงนโยบายระหว่างประเด็นด้านการท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากเอกสารมากกว่า 100 ฉบับ ซึ่งผลการประเมินพบว่า

- ¾ เป็นนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศที่ได้มีการรวมเอาประเด็นด้านการท่องเที่ยวเข้าไว้ในนโยบายดังกล่าว
- ส่วนที่เหลือเป็นนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่มองถึงประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมีเพียง 9% เท่านั้นที่เป็นการบูรณาการระหว่างนโยบายด้านการท่องเที่ยวและด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ขอบเขตและระดับความครอบคลุมของนโยบาย

- 40% ของนโยบายทั้งหมดคำนึงถึงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพียงอย่างเดียว, 54% คำนึงถึงด้านการปรับตัวและการลดก๊าซเรือนกระจก และ 7% คำนึงถึงเรื่องการลดก๊าซเรือนกระจกเพียงอย่างเดียว
- มีเพียง 27% ของนโยบายทั้งหมดที่ครอบคลุมถึงด้านการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและสภาพภูมิอากาศ โดยมีการกล่าวถึงอย่างชัดเจนในวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน หรือมาตรการของนโยบาย
- การบูรณาการนั้นสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ ถ้าหากว่าผู้บริหารในภาคการท่องเที่ยวเข้าใจประเด็นเรื่องความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ถ้าหากมีกรอบการดำเนินการในระดับสากลที่ช่วยเหลือกรม/กระทรวงด้านการท่องเที่ยวนั้นจะเป็นประโยชน์อย่างมาก

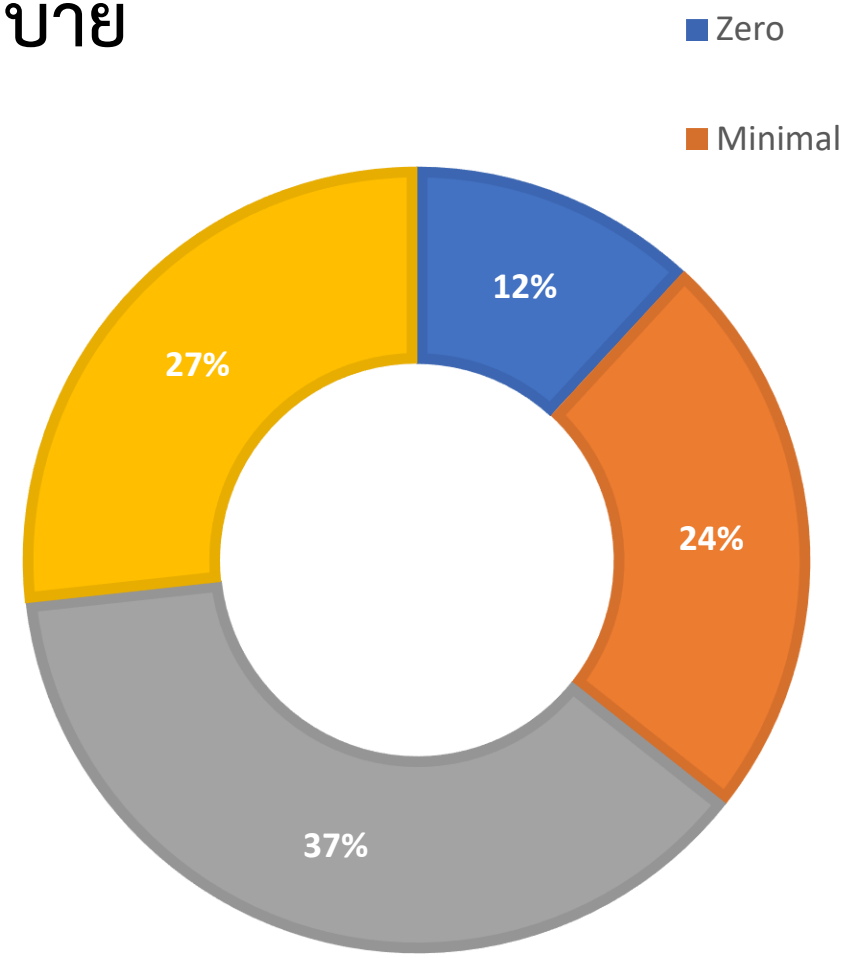

กรณีศึกษารัฐควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย – เราเรียนรู้อะไรได้บ้าง

การเปลี่ยนผ่านความเสี่ยงและโอกาสของภาคการท่องเที่ยว

รัฐบาลของรัฐควีนส์แลนด์มอบหมายให้ทางบริษัท Ernst and Young (EY) ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส:

- ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจลดลงภายใต้ภาพฉายการควบคุมอุณหภูมิไม่ให้เพิ่มสูงขึ้นเกิน 2 °C (2DS) เมื่อเทียบกับภาพฉายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบปกติ (BAU) แต่ก็ยังคงมีความท้าทายต่าง ๆ อยู่
- การทำความเข้าใจความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศจะช่วยเพิ่มความแน่นอน (Certainty) ในการลงทุน
- จุดสีฟ้าแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งของโอกาสของภาคการท่องเที่ยวในแต่ละภาพฉาย ซึ่งภายใต้ภาพฉาย 2DS นั้นแสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของโอกาสที่สูงกว่า
- โอกาสที่เพิ่มสูงขึ้นในภาพฉาย 2DS สามารถใช้เพื่อพัฒนาให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีการจัดการที่ดีขึ้น

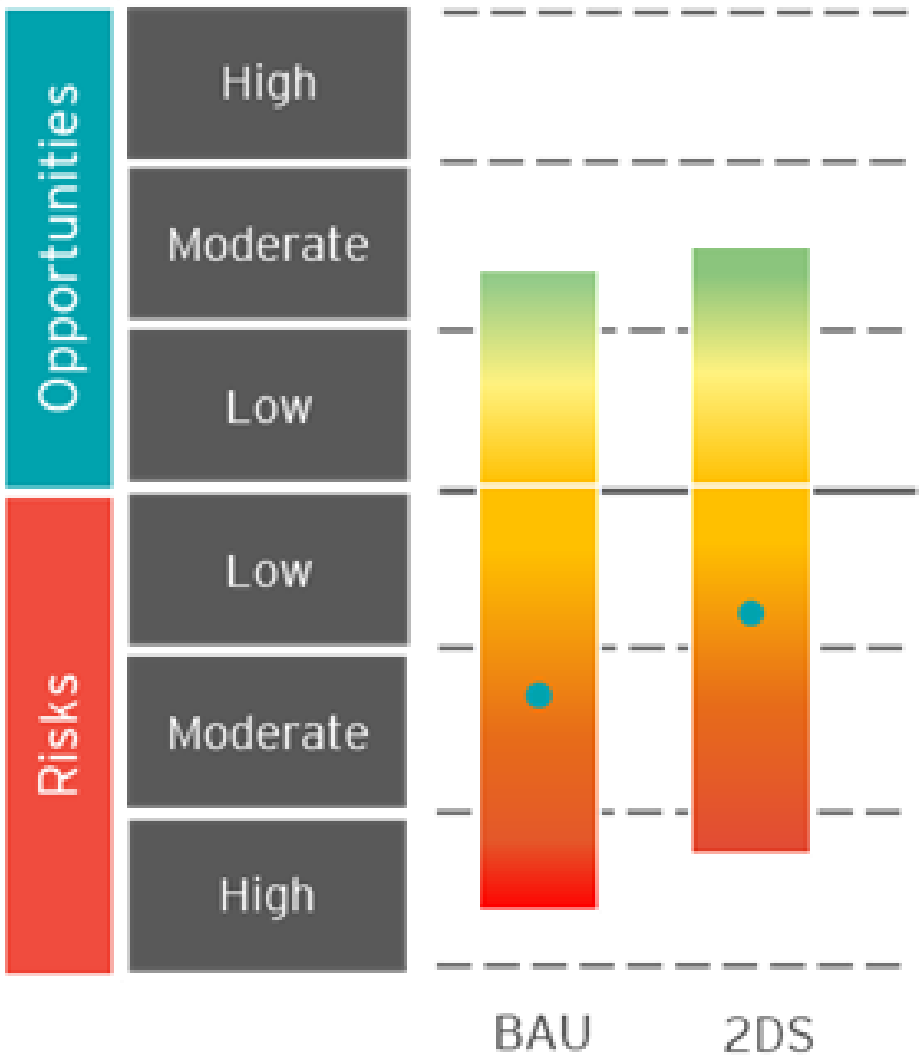

พวกเราจะบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่นโยบายด้านการท่องเที่ยวได้อย่างไร?

- เริ่มต้นจากการดูยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวหรือประเด็นสำคัญของประเทศที่มีอยู่เดิม
- ทำความเข้าใจว่าประเด็นด้านสภาพภูมิอากาศจะไปเชื่อมโยงกับตรงไหนของยุทธศาสตร์หรือประเด็นนั้นๆ ได้บ้าง
- แล้วจำเป็นจะต้องแก้ไขหรือแค่ขยายขอบเขตของยุทธศาสตร์หรือประเด็นให้มีความครอบคลุมมากขึ้น

ภาพของนโยบายด้านการท่องเที่ยว-ด้านสภาพภูมิอากาศ

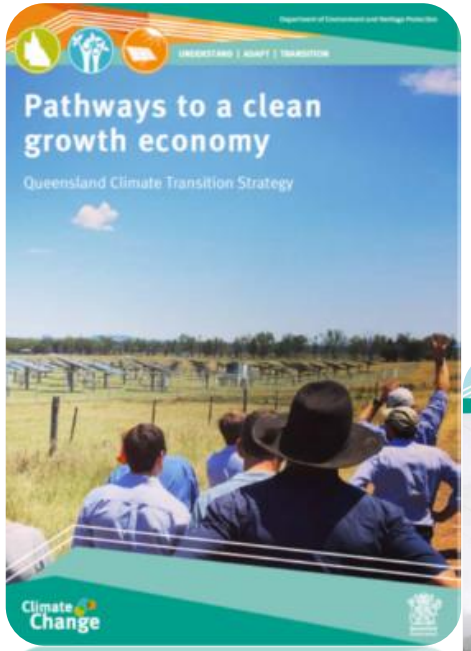

ตัวอย่างของการบูรณาการระหว่างประเด็นด้านสภาพภูมิอากาศและการท่องเที่ยวเข้ากับนโยบายเดิมที่มีอยู่ของรัฐควีนส์แลนด์

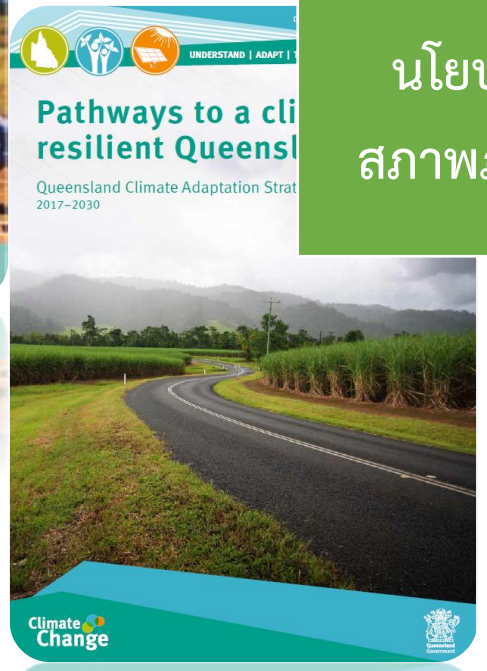

นโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

การบูรณาการในทางปฏิบัติ

- ควรตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้นเป็นความมุ่งมั่นทางนโยบาย (Policy commitment) ที่สำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับหลายสาขา (ทั้งด้านการปรับตัวและการลดก๊าซ)
  - การมีกลไกต่างนั้นจะช่วยในการพัฒนาแนวทางและการบูรณาการเชิงนโยบายในรายสาขา
- การดำเนินงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวนั้นจำเป็นจะต้องมีความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ร่วมกัน
- การบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ คือ การเปลี่ยนจากความมุ่งมั่นทางนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศในภาพรวมสู่การกำหนดการดำเนินงานที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น
  - เน้นจัดการเรื่องความเชื่อมต่อ (Nexus)
  - บูรณาการนโยบายและแผนงานด้านการท่องเที่ยว
  - รวมเอาวัตถุประสงค์ การปฏิบัติการ และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ด้วย
- ตรวจวัด ติดตาม และสื่อสารความสำเร็จ - ผลผลิตและผลลัพธ์ของนโยบาย

- กลไกอำนาจของรัฐในการบริหาร
- ทรัพยากร
- ขีดความสามารถและสมรรถนะ
- แรงผลักดัน

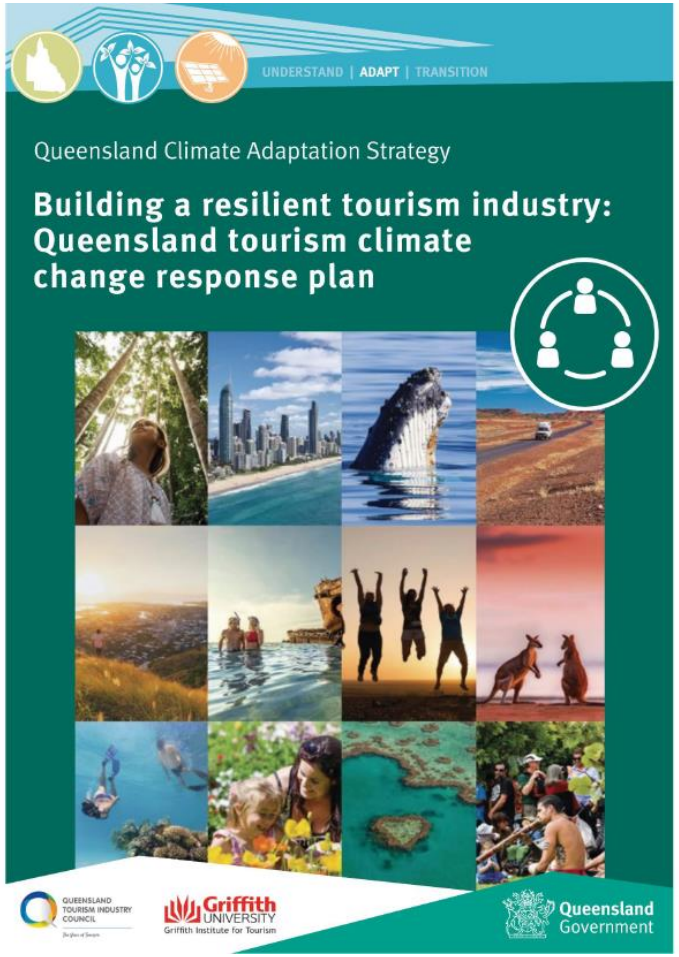

นโยบาย กิจกรรม และแผนงานอื่นๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและมีความเกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว

ชุมชน

- แผนงาน QCoast2100
- แผนที่นำทางการเปลี่ยนผ่านด้านสภาพภูมิอากาศ
- แผนงาน Talking Transition และพันธะการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Zero net pledge)
- องค์กร Climate-KIC และการใช้นวัตกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์
- สภาด้านการมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งรัฐควีนส์แลนด์

โครงสร้างพื้นฐานและการลงทุน

- การวางแผนนโยบายแห่งรัฐ
- การประเมินความยั่งยืนของโครงการรัฐที่มีมูลค่ามากกว่า 100 ล้านดอลลาร์
- ตราสารหนี้สีเขียว (Green bond) ของรัฐควีนส์แลนด์
- กองทุนฟื้นฟูที่ดิน

การขนส่ง

- แผนที่นำทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ในภาคการขนส่ง
- ยุทธศาสตร์ยานยนต์ไฟฟ้า
- แผนที่นำทางเชื้อเพลิงชีวภาพ 10 ปี
- ทางหลวงพิเศษสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- แผนและแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- แผนรับมือด้านการท่องเที่ยวและการวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสของบริษัท EY
- การฟื้นฟูและการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนในหมู่เกาะแถบเกรตแบร์ริเออร์รีฟ
- การวางแผนกำลังคนเชิงกลยุทธ์และวิเคราะห์คาดการณ์อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

ภาคพลังงาน

- ใช้พลังงานหมุนเวียน 50% ภายในปี 2030
- ตั้งเป้าจะมีแผงโซล่าเซลล์บนหลังคาบ้าน 1 ล้านแผง/ กิจกรรมพลังงานแสงอาทิตย์ 150 เมกะวัตต์/ ทุนด้านพลังงานแสงอาทิตย์
- การจัดการอุปสงค์ และยุทธศาสตร์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

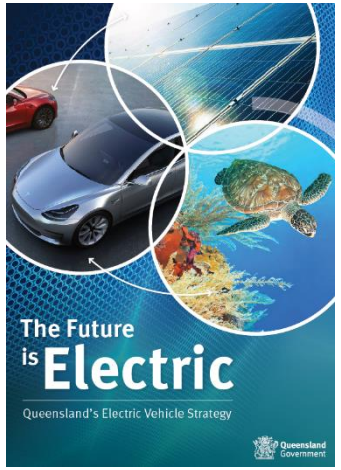

QUEENSLAND CLIMATE READY PROGRAM
SUPPORTING GOVERNMENT CLIMATE RISK MANAGEMENT

Q CRC
Queensland Climate Resilient Councils

Clean Growth Choices

แผนปฏิบัติการในภาคการท่องเที่ยวของรัฐควีนส์แลนด์

- เป็นความตกลงร่วมกันของภาครัฐและภาคเอกชน
- ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาท

แนวทางการปฏิบัติ

Mainstreaming climate resilience into Destination Tourism Plans

DTPs provide a fundamental mechanism to enhance the resilience of destinations and the local tourism industry to climate change. The following strategic opportunities exist for RTOs to integrate action items into their DTPs:

1. บูรณาการประเด็นการมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่วิสัยทัศน์หรือวัตถุประสงค์ของแผน
2. นำเอาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practices) สำหรับโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งปลูกสร้างด้านการท่องเที่ยวไปใช้ปฏิบัติ
3. สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน
4. ลดรอยเท้าคาร์บอน (Carbon footprint) ของการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการทำการตลาดอย่างยั่งยืน
6. เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กร/หน่วยงานในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
7. กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Performance indicators) ด้านการมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาคการท่องเที่ยว

การบูรณาการเชิงนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการท่องเที่ยวในบริบทของประเทศไทย

ความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ประเทศไทยกำลังประสบกับภาวะขาดแคลนน้ำที่รุนแรงที่สุดในรอบ 2 ทศวรรษ .. มาตรการกำหนดสัดส่วนการใช้น้ำถูกดำเนินการในหลายจังหวัด และโรงแรมบางแห่งถูกขอให้ลดปริมาณการซักรีดลง (Reuters, 2016)

The New York Times

น้ำท่วมคุกคามพระบรมมหาราชวัง

เกาะสมุยกำลังประสบกับภาวะขาดแคลนน้ำรุนแรง .. โรงกรองน้ำ 2 ใน 5 แห่งถูกสั่งให้ปิดชั่วคราว (Koh Samui News, 2016)

พายุปาบึก: นักท่องเที่ยวหลายร้อยคนอพยพออกจากเกาะขณะที่พายุเข้าโจมตี .. กองทัพเรือถูกสั่งให้ช่วยเหลือประชาชนเกือบ 500 คนจากเกาะพีพี และอีกกว่า 60 คนจากเกาะราชาใหญ่ (Express, 2018)

ช้างล้มจากความเหนื่อยอ่อน ... หลังจากถูกบังคับแบกนักท่องเที่ยวกลางความร้อนนานกว่า 40 นาที (Independent, 2016)

ประเทศไทยปิดแหล่งดำน้ำหลายแห่งเนื่องจากวิกฤตปะการังฟอกขาว ... แหล่งดำน้ำชื่อดัง 10 แห่งต้องปิดตัวลงเพื่อบรรเทาวิกฤตปะการังฟอกขาว (Guardian, 2016)

อากาศร้อนเกินกว่าจะทำงาน: การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตกอยู่ในความเสี่ยง ... การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิและความชื้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศดูเหมือนจะเพิ่มจำนวนวันที่มีอากาศร้อนที่โอกาสเกิดภาวะเครียดจากความร้อน (The Guardian, 2015)

ทำความเข้าใจกับโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ

- ใครกำลังทำอะไรอยู่บ้าง?
- ใครสามารถ/หรือควรบูรณาการ?
- ความร่วมมือที่มีอยู่ตอนนี้มีอะไรบ้าง?
- มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลายส่วน (cross-cutting) หรือไม่?
- ตอนนี้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องอะไรอยู่บ้าง?

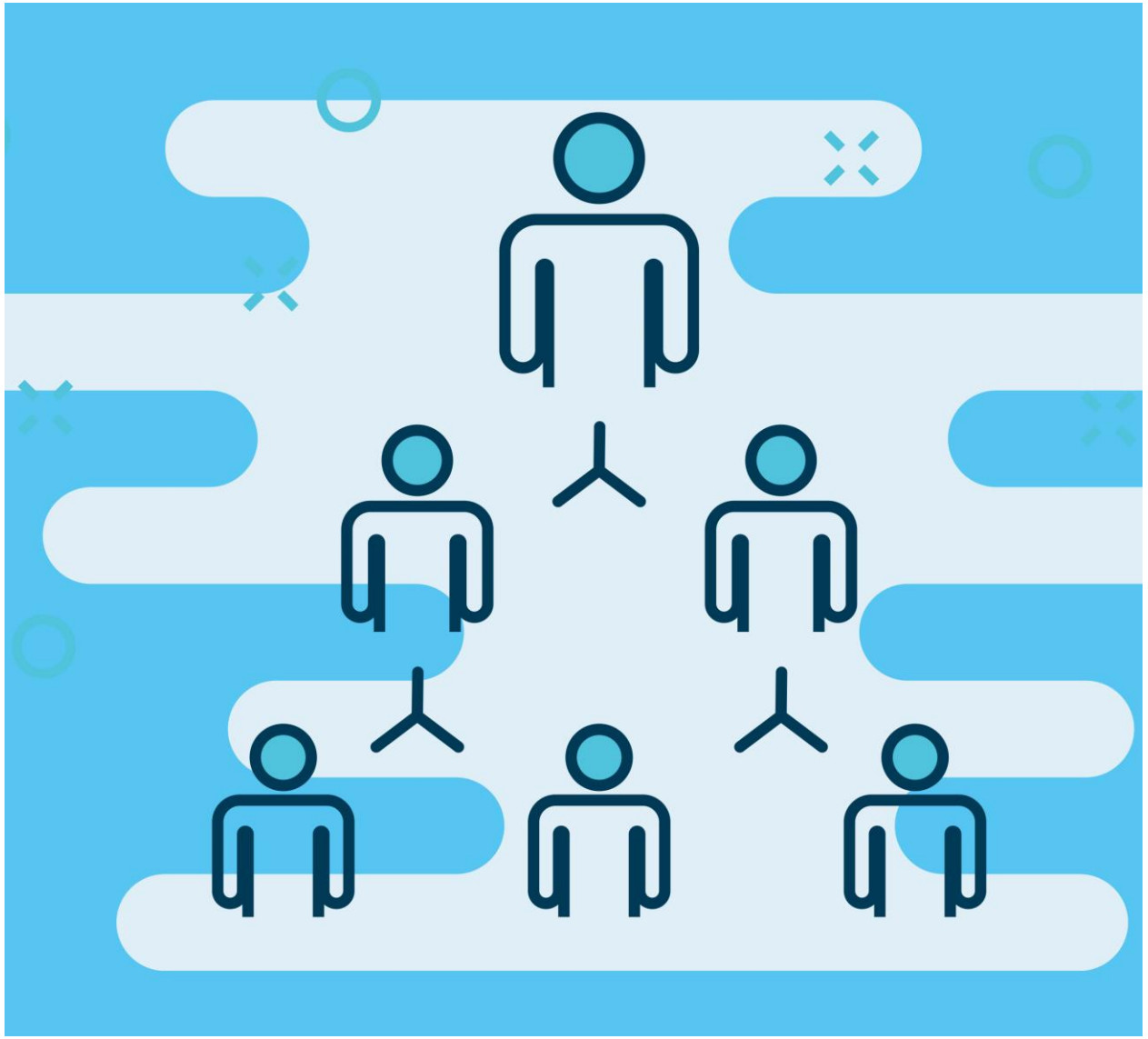

หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวในประเทศไทย

กก. มีหน้าที่รับผิดชอบทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา ซึ่งมีหน่วยงานด้านกีฬาในสังกัดด้วยเช่นกัน

หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและความเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	มุมมองด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	การยกระดับการบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.)	กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบาย ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	ยังไม่ได้คำนึงถึงเป็นประเด็นหลัก	การพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีภูมิคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ
กรมการท่องเที่ยว	การจัดการห่วงโซ่อุปทานทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว บุคลากรทางการท่องเที่ยว และการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยว	ยังไม่ได้คำนึงถึงเป็นประเด็นหลัก	มาตรฐานสำหรับธุรกิจท่องเที่ยวที่รวมเอาประเด็นความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศและการลดความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม	ยังไม่ได้คำนึงถึงเป็นประเด็นหลัก	การส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่ำ การส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีการดำเนินการลดความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศ การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (เช่น บริการข้อมูลภูมิอากาศ)
องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.)	นโยบายและแผนบริหารจัดการสำหรับพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	การท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำเป็นประเด็นหนึ่งในการดำเนินงานหลัก	เขตพื้นที่พิเศษของ อพท. สามารถใช้เป็นพื้นที่นำร่องสำหรับการดำเนินการด้านการปรับตัวได้ เนื่องจากมีการรวมเอาประเด็นด้านความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศและการดำเนินการที่จะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวไว้ในมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

โครงสร้างคณะทำงานระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ

- ***คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ*** มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกรอบแนวทางด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และกำหนดแนวทางและท่าทีในการเจรจาในเวทีนานาชาติ
- ***สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)*** เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อตอบโต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ***กองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ*** เป็นกองภายใต้ สผ. ที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งรวมถึง แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ
- ***กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.)*** มีหน้าที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวัง และพยากรณ์อากาศ
- ***กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)*** เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดการภัยพิบัติ
- ***กรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.)*** เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการวางผังเมือง การพัฒนาเมือง และการควบคุมการก่อสร้างอาคารในการปกครองทุกระดับ

การแบ่งส่วนการปกครอง

นอกเหนือจากหน่วยงานในระดับพื้นที่ของสังกัด กก. อพท. ททท. และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) ยังมีหน่วยงานอื่นๆ ในระดับจังหวัดที่มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยว อีกเช่นกัน

หน่วยงานทั้งหมดนั้นมีความเกี่ยวข้องกับทั้งนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และนโยบายด้านการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น หน่วยงานในระดับท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบในเวลาเดียวกัน

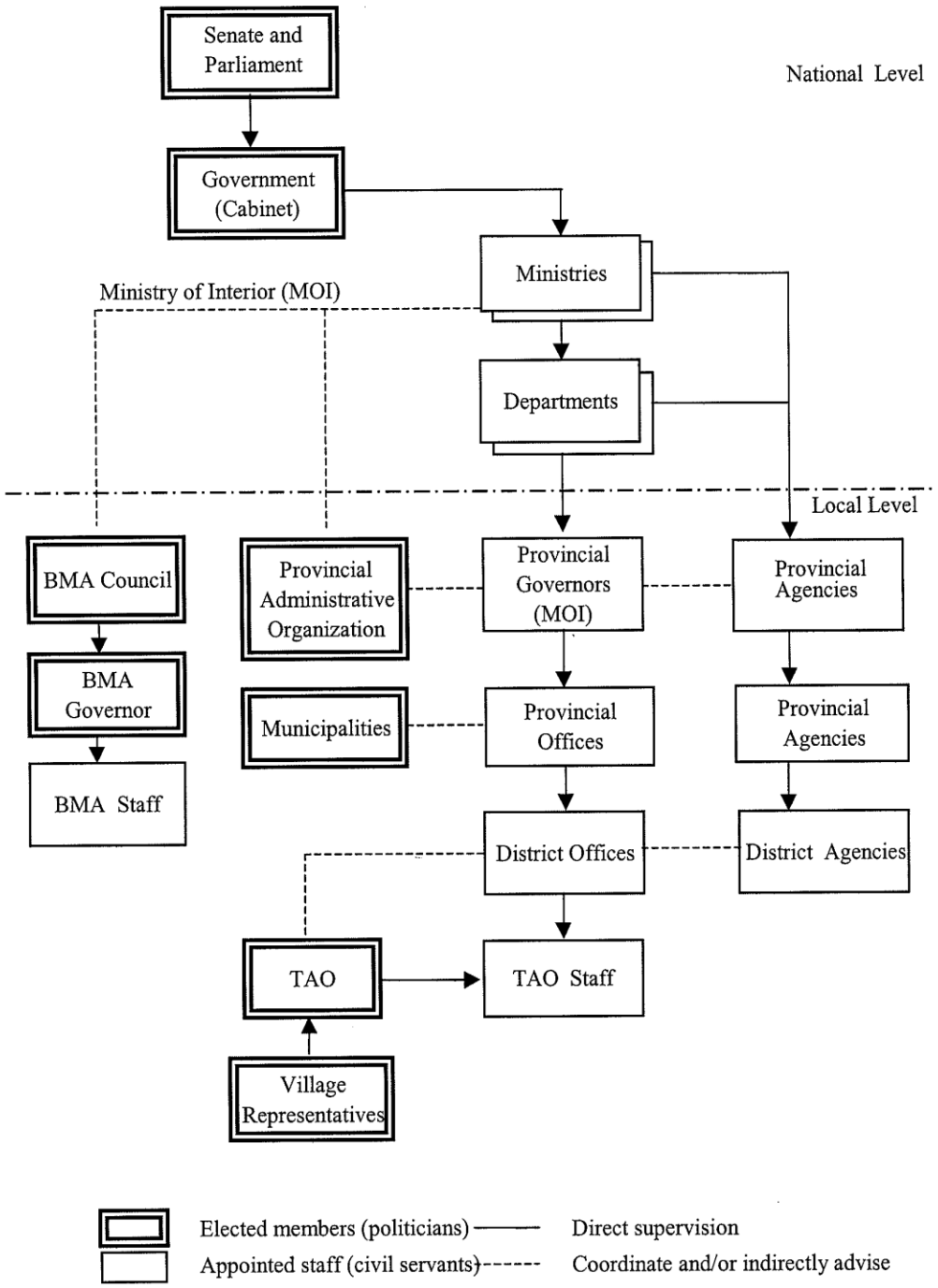

การท่องเที่ยวใน ภูมิทัศน์ของการกำหนดนโยบาย

- เป็นที่รู้กันดีว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับภาครัฐและภาคเศรษฐกิจในหลายส่วน
- นโยบายของสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านสภาพภูมิอากาศ ก็อาจมีความเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวได้เช่นกัน

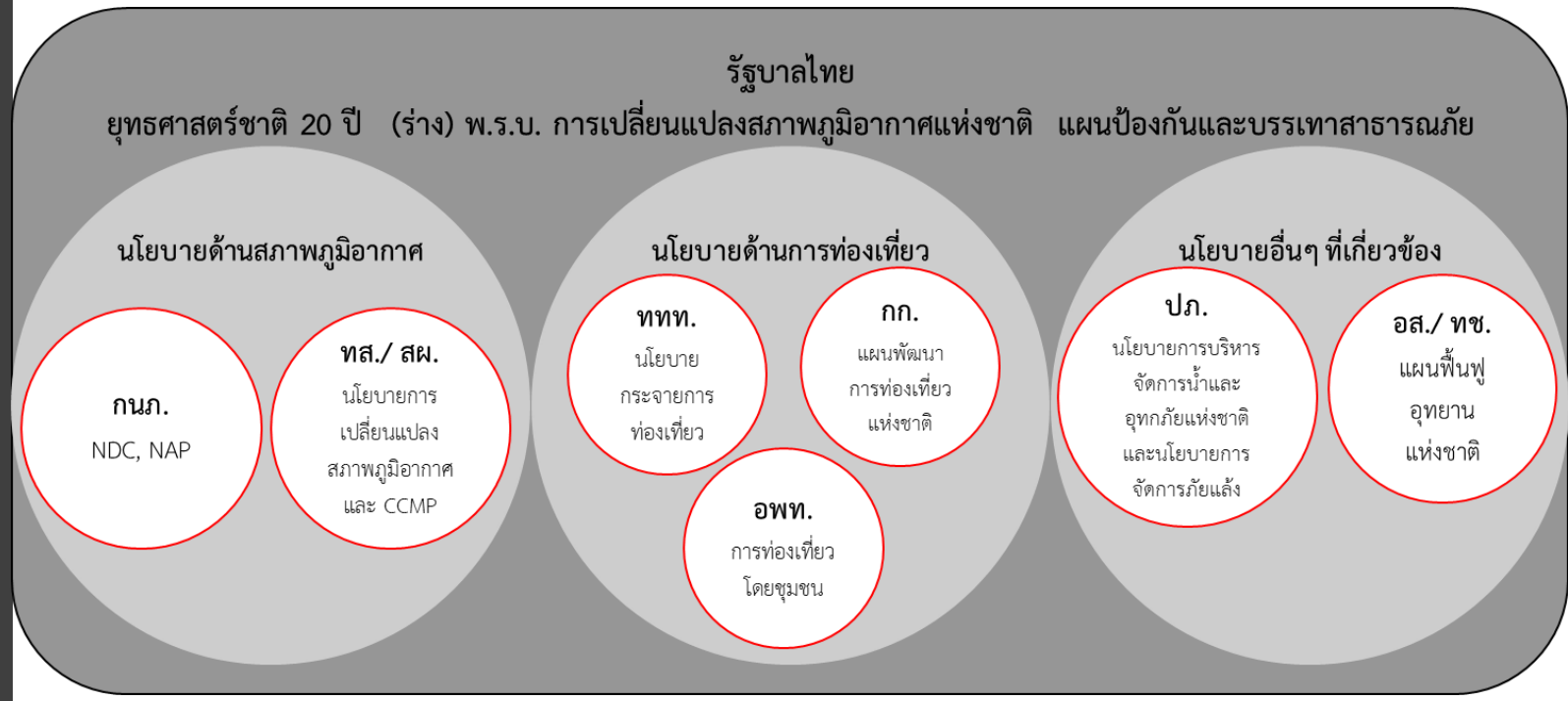

ตัวย่อ:

กนภ.	คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ททท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
กก.	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
อพท.	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
ปภ.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
NDC	เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ
NAP	แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
CCMP	แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

แผน/นโยบายที่สำคัญ: ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวฉบับแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาแผนและยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานภาครัฐทุกส่วน
- ยุทธศาสตร์ชาติได้มีการตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วได้แก่
  1) สังคมสูงวัย
  2) การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
  3) การเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ในแง่ของความปลอดภัยและเศรษฐกิจในระดับประเทศ
  4) ความเชื่อมโยงที่มีความซับซ้อนมากขึ้นอันเนื่องมาจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีของภาคส่วนต่างๆ ในภูมิภาค
  5) ***<u>การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</u>***
  6) ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ
- การท่องเที่ยวได้ถูกกล่าวถึง โดยเฉพาะในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้นถูกอ้างถึงในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ซึ่งมีการพูดถึงการเติบโตสีเขียว (Green growth) ควบคู่กับความจำเป็นในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)

นโยบายและแผนงานในปัจจุบันจำนวนมาก มีจุดเชื่อมโยงที่สามารถรวมเอาประเด็นความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการปรับตัวเข้าไปในนโยบายและแผนงานดังกล่าวได้ ซึ่งรวมถึง KPI ด้วย

วัตถุประสงค์	เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน	เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างสมดุล	กระจายรายได้และผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวสู่ทุกพื้นที่และทุกภาคส่วน	พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนพื้นฐาน อัตลักษณ์และวิถีไทย ทั้งในเชิงสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
KPI 5 ปี	**จำนวนแหล่งท่องเที่ยว/สถานประกอบการที่ได้รับเครื่องหมายรับรองคุณภาพ** เพิ่มสูงขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี	**รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ** มีอัตราการขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	**สัดส่วนการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในช่วงเดือน มิ.ย. – ก.ย.** ไม่ต่ำกว่า 1 ใน 3 ของการเดินทางท่องเที่ยวตลอดทั้งปี	**ดัชนีการรับรู้และการเข้าใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติและไทย** เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี
	อันดับขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (TTCI) เป็น 1 ใน 30 อันดับแรกของโลก หรือ 1 ใน 7 อันดับแรกของเอเชียแปซิฟิก	**การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย (คน-ครั้ง)** มีอัตราการขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี	**รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดรอง (จังหวัดที่มีผู้มีเยี่ยมเยือนต่ำกว่า 1 ล้านคน)** มีอัตราการขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี	**อันดับขีดความสามารถด้านความเด่นชัดของวัฒนธรรมและนันทนาการจากการสืบค้นออนไลน์** เป็น 1 ใน 10 อันดับแรกของโลก
	ความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของไทยมีคุณภาพ ได้มาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 90			**ดัชนีด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมใน 6 มิติที่สำคัญ** พัฒนาขึ้นอย่างน้อย 10 อันดับในแต่ละมิติ

ตัวอย่างของจุดเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์/ การดำเนินการในปัจจุบัน	โครงการ/มาตรการ/หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	จุดเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
<u>ยุทธศาสตร์ที่ 1</u>: การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน	1.1 พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐาน	การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Tourism for all) และ อารยสถาปัตย์ (Universal design) – สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	- **การท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด**ต้องพิจารณา/รวมเอาความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ชายฝั่งทะเลเข้าไปในการวางแผน “ถือเป็นวาระเร่งด่วนในการป้องกันและฟื้นฟูชายหาดและแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และการให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว”
	1.2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการอย่างยั่งยืน		- **การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น การปลูกต้นไม้ (ได้ประโยชน์ทั้งการชดเชยคาร์บอนและการปรับตัว) - **การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ**ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงจากอุทกภัย - การบูรณะ**แหล่งท่องเที่ยวประเภทมรดกทางวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม**ของไทย ให้มีความเหมาะสมกับอากาศที่ร้อนขึ้น
	1.3 สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ทั้งในเชิงพื้นที่ เชิงเวลา ฤดูกาล และรูปแบบการท่องเที่ยว	การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรอง เพื่อลดความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมความสมดุลเชิงเวลาและเชิงฤดูกาลในการท่องเที่ยว	- เทคโนโลยีสำหรับการตรวจวัดซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับการตรวจวัดน้ำอัจฉริยะ (Smart metering) หรือปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ และยังสามารถเชื่อมโยงเข้ากับโครงการวิทยาศาสตร์ภาคพลเมืองได้อีกด้วย - การพิจารณา/รวมเอาการคาดการณ์สภาพภูมิอากาศเข้าไปในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือการกำหนดฤดูกาลท่องเที่ยวใหม่ๆ (เช่น งานเทศกาล)

นโยบาย การกระจายตัว การท่องเที่ยว ของ ททท.

หน่วยงานหลัก	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	จุดเชื่อมโยง
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	เพื่อกระจายความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวหลักจากสัดส่วน 80:20 เป็น 70:30 ในแหล่งท่องเที่ยวหลักมีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 4 ล้านคนหรือมากกว่า	55 เมืองรอง ใน 5 ภาคของประเทศ (จำนวนนักท่องเที่ยวน้อยกว่า 4 ล้านคน) พัฒนาระบบขนส่ง (เช่น รถโดยสารสาธารณะ) สำหรับนักท่องเที่ยวให้เดินทางออกจากเมืองหลักได้สะดวกยิ่งขึ้น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่งเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว (ทั้งถนน ระบบราง ขนส่งทางอากาศ และทางทะเล)	**<u>การบูรณาการข้อมูลฤดูกาลท่องเที่ยวรวมเข้ากับข้อมูลสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม</u>** (ทั้งในปัจจุบันและอนาคต) เพื่อประเมินแหล่งท่องเที่ยวที่มี ‘สภาวะสุขสบาย’ สำหรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งบูรณาการข้อมูลเหล่านี้เข้าไปในการจัดทำแผนการตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยว **<u>พิจารณา/รวมเอาประเด็นความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศเข้าไปในโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานแห่งใหม่</u>**

- การท่องเที่ยวของไทยจะมีลักษณะกระจุกตัวอยู่ในเฉพาะ ‘บางพื้นที่’ เท่านั้น ซึ่งจะเป็นช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายนจนถึงเดือนมีนาคม หรือที่เรียกว่า high season
- หน่วยงานภาครัฐกำลังส่งเสริมให้มีการกระจายตัวการท่องเที่ยวไปสู่เมืองรอง และยังขยายการท่องเที่ยวในช่วงรอยต่อระหว่าง high season และ low season รวมทั้งยังส่งเสริมให้เดินทางท่องเที่ยวในช่วง low season อีกด้วย
- แต่อย่างไรก็ตาม นโยบายการกระจายตัวการท่องเที่ยวไปสู่เมืองรองนั้นอาจทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้เช่นกัน ถ้าหากเมืองรองนั้นไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการไม่มีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศที่นับวันจะยิ่งเพิ่มสูงขึ้น

การบูรณาการประเด็นด้านการท่องเที่ยวเข้าสู่นโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

มีความจำเป็นในการนำเอาประเด็นด้านการท่องเที่ยวไปบูรณาการเข้าสู่นโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่นกัน

- ตัวอย่างประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องของเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศและแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ เช่น
    - ความพอเพียงของน้ำและความมีประสิทธิภาพในการใช้
    - ด้านสุขภาพ (ความเครียดจากความร้อนและโรคต่างๆ)
    - การผลิตอาหารและห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืน (การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหาร)
    - การจัดการภัยพิบัติ (ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและการแจ้งเตือน)
    - พื้นที่ป่า (การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)

บทสรุป

- นโยบายสาธารณะ (Public policy) หมายถึง การเลือกตัดสินใจของรัฐบาลที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการบูรณาการระหว่างประเด็นต่างๆ นั้นถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการได้
- ถึงแม้ว่านโยบายด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การเติบโตของภาคการท่องเที่ยวและความสามารถในการแข่งขัน แต่ก็ยังมีจุดเชื่อมสำหรับการบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าไปในนโยบายด้านการท่องเที่ยว
- ในปัจจุบัน การบูรณาการนโยบายด้านการท่องเที่ยวและด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับสากลมีอยู่ไม่มากนัก
- มีตัวอย่างที่สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับกระบวนการบูรณาการอยู่จำนวนหนึ่ง
- กรอบนโยบายทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยนั้นเอื้อให้เกิดการบูรณาการระหว่างประเด็นได้